

Noves claus per entendre el mercat laboral (XI)

A MAJOR NIVELL EDUCATIU, MENOR TAXA D'ATUR

Amb aquest onzè número de **TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO** de la sèrie dedicada a les noves claus per entendre el mercat laboral, abordem un aspecte cabdal: el grau d'educació assolit per la població. Val a dir que la classificació que fa l'EPA dels nivells d'educació de la població és la següent: Sense cap estudi, amb educació primària o inferior, ensenyament secundari 1a etapa, ensenyament secundari 2a etapa i educació superior.

En aquest número ens centrarem en esbrinar quina ha estat l'any 2014 la presència de persones amb educació superior al mercat laboral. Tot i que en properes entregues analitzarem la dels altres col·lectius, ens ha semblat particularment interessant posar el focus en aquest col·lectiu per tal d'oferir claus interpretatives del mercat laboral illenc amb dades contrastades. En massa ocasions s'atribueixen a la baixa formació acadèmica dels homes i dones de les Illes Balears alguns problemes (baixa productivitat, dificultats per a l'adaptació als nous requeriments de les empreses, etc.) d'aquest mercat laboral. En unes altres ocasions, s'atribueix al sistema productiu illenc, súper especialitzat en serveis turístics i amb intermitents episodis de gran activitat constructora, una baixa formació del capital humà.

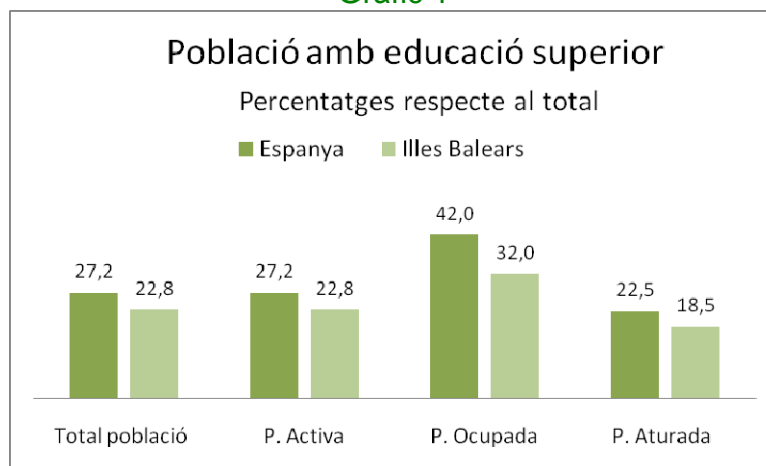
Amb les dades que tot seguit presentam hom pot concloure que: a) El model de creixement illenc incorpora precarietats laborals i socials independent del grau d'educació assolit. b) No obstant això, es corre el risc d'augmentar cada vegada més les diferències quant a igualtat d'oportunitats en funció d'aquesta educació assolida. c) Tot i que percentualment la població amb educació superior sigui inferior a les Illes Balears que al conjunt d'Espanya, la taxa d'activitat és superior i la d'atur inferior. d) El sector públic és el gran "acollidor" de l'activitat laboral dels titulats i titulades superiors de les Illes Balears. I, malgrat les transformacions que el mercat laboral illenc ha sofert -que han estat, i seguiran sent, matèria d'anàlisi preferent d'aquesta publicació- hi ha una qüestió que no s'ha transformat: a un major nivell d'educació li correspon una menor taxa d'atur.

Els lectors i les lectores observaran que, igual que els anteriors números de **TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO** de la sèrie "Noves claus per entendre el mercat laboral", aquest té una estructura lleugerament diferent de la que és habitual. Esperam que aquest intent de simplificació sigui del vostre grat.

1.- La comparativa amb el conjunt d'Espanya

El gràfic 1 ens permeten observar que, comparativament amb el conjunt d'Espanya, el percentatge de població de Balears amb estudis superiors és menor. També ho és el percentatge de població activa¹, aturada² i, especialment ocupada³, que té un diferencial de -10%.

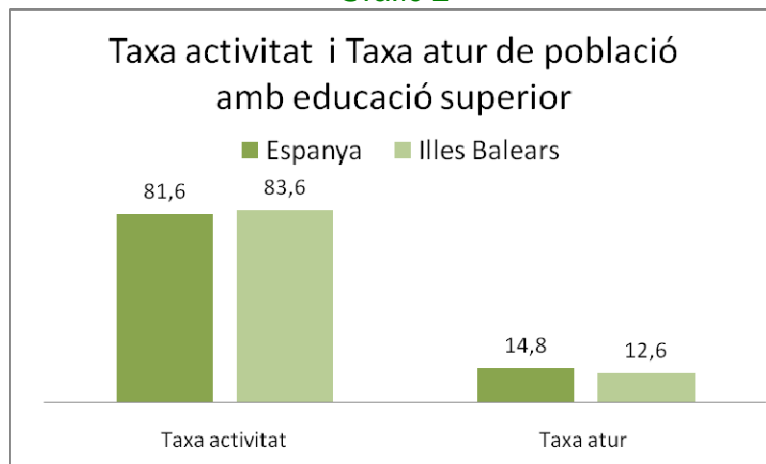
Gràfic 1



Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

No obstant això, aquest col·lectiu té a Balears una major taxa d'activitat i una menor taxa d'atur. És a dir, la població il·lenca amb estudis superiors té un "dinamisme ocupacional" major que la del conjunt de l'Estat Espanyol.

Gràfic 2



Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

¹ Persones de 16 o més anys que, durant la setmana de referència (l'anterior a aquella en què es realitza l'entrevista), subministren mà d'obra per a la producció de béns i serveis o estan disponibles i en condicions d'incorporar-se a aquesta producció. Se subdivideixen en ocupats i aturats.

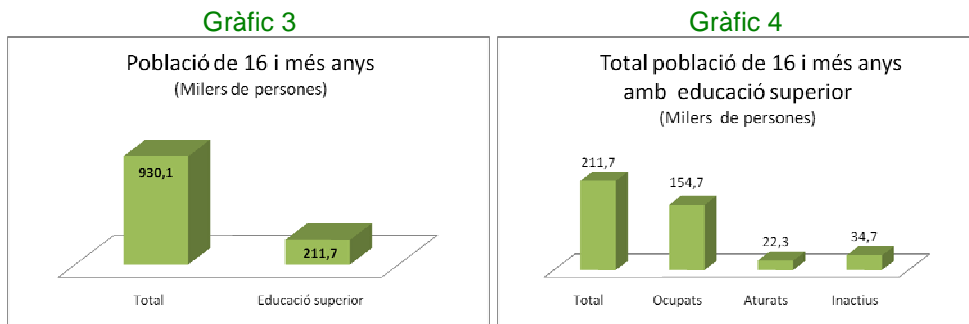
² Les persones de 16 o més anys que durant la setmana de referència han estat treballant durant almenys una hora a canvi d'una retribució. Se subdivideixen en treballadors per compte propi (ocupadors, empresaris sense assalariats i treballadors independents) i assalariats (públics o privats).

³ Les persones de 16 o més anys que durant la setmana de referència han estat sense treball, disponibles per treballar i cercant activament ocupació.

2.- Els principals trets del col·lectiu de persones amb estudis superiors a les Illes Balears

2.1.- Total població

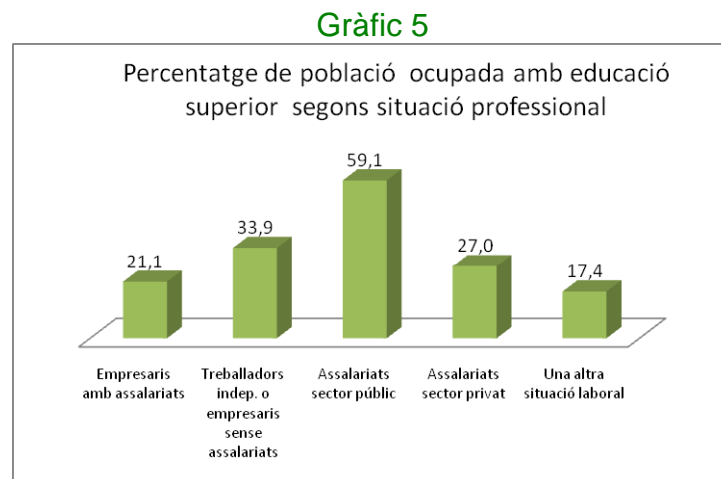
A les Illes Balears hi ha un total 211.700 persones amb estudis superiors, és a dir un 22,8% del total (vegeu gràfics 1 i 3). Molt majoritàriament -un 73%- són persones ocupades.



Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

2.2.- Població ocupada

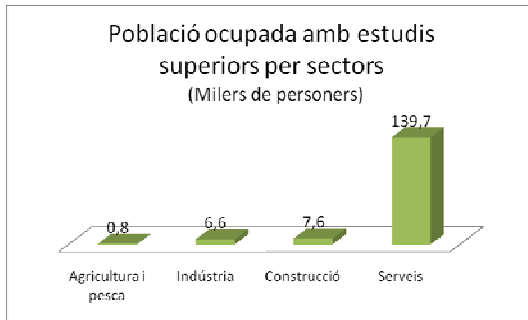
Del gràfic següent, relatiu a la situació professional, destaca que la majoria de persones amb educació superior són assalariats/ades en el sector públic. Destaca també el relativament baix percentatge d'empresaris amb assalariats que han assolit aquest nivell educatiu.



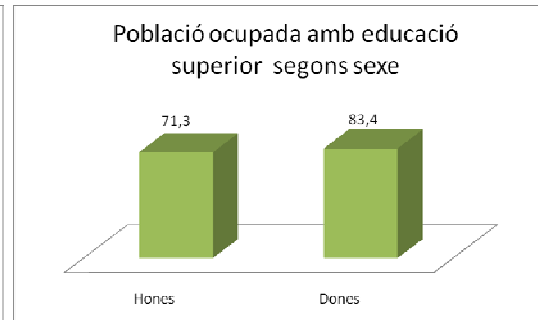
Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

La majoria de persones ocupades i amb titulació superior pertanyen al sector serveis que, com és sabut, és hegemònic a les Illes Balears. Pel que fa al sexe, el gràfic 7 ens informa que les dones són majoria.

Gràfic 6



Gràfic 7

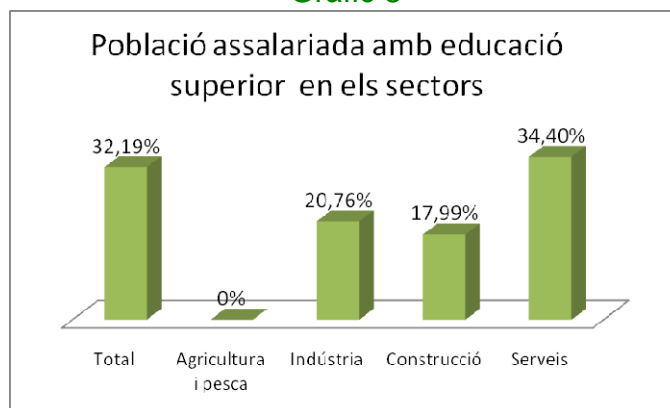


Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTA

2.3.- Població assalariada

Aquest apartat referit a la població assalariada és particularment important perquè s’ha d’associar a les necessitats de persones amb educació superior que té el teixit empresarial illenc. El percentatge total d’assalariats i assalariades és baix (no arriba a un de cada tres).

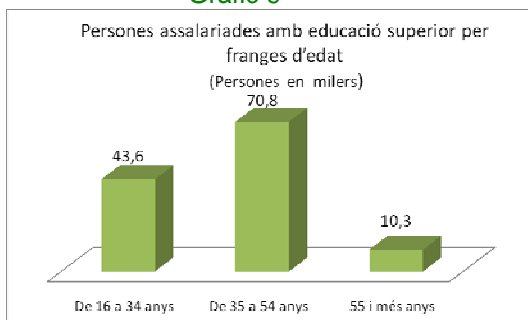
Gràfic 8



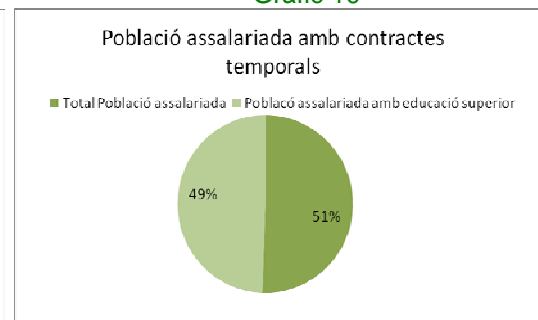
Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

El gràfic 9 ens permet visualitzar que el major percentatge de persones illenques assalariades amb educació superior estan incloses en la franja de 34 a 54 anys. Per una altra banda el gràfic 10 palesa que tampoc les persones assalariades amb formació superior es lliuren de la temporalitat contractual, ans al contrari, l’any 2014 superen en un 2% al conjunt d’assalariats i assalariades.

Gràfic 9



Gràfic 10

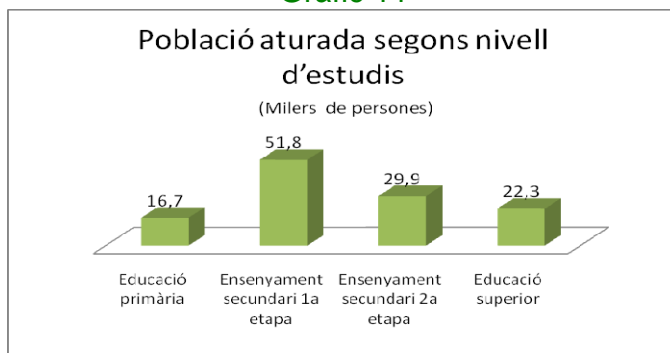


Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT. Mitjanes anuals

2.4.- Població aturada

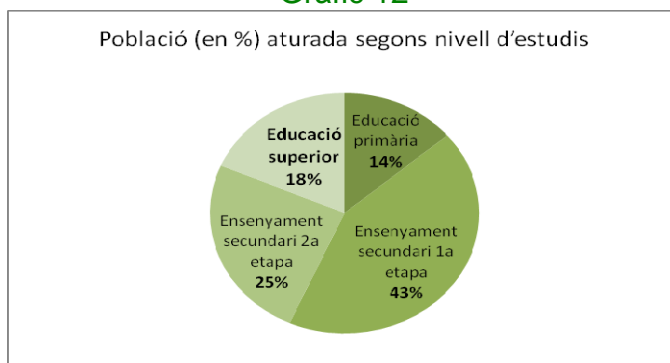
Finalment observem els trets més rellevants de la població aturada amb educació superior. El gràfic 11 ens permet visualitzar que, en termes absoluts, el nombre de persones aturades en aquestes condicions és prou important -22.300-, no obstant això, el que és veritablement important rau en el fet que, en termes percentuals, representen un 18% del total de població aturada.

Gràfic 11



Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

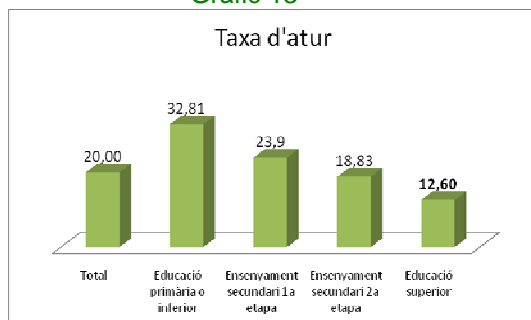
Gràfic 12



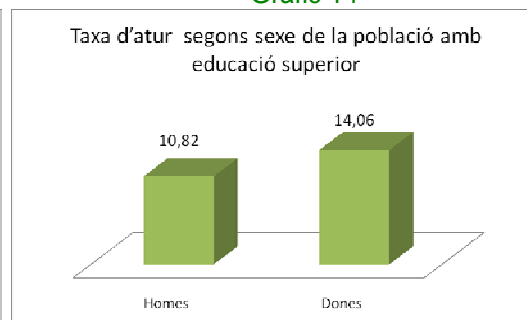
Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT

Acabam amb dos gràfics particularment interessants: El gràfic 13 ens mostra que, a un major nivell d'educació, li correspon una menor taxa d'atur. De fet, la taxa d'atur del col·lectiu amb educació superior és un 7,7% inferior a la general. El gràfic 14 ens mostra que pel col·lectiu amb aquest nivell formatiu, la taxa d'atur femení supera en més d'un 3% a la masculina. És molt versemblant que una de les causes principals siguin les retallades de personal en els diferents àmbits del sector públic.

Gràfic 13



Gràfic 14



Font: Elaboració pròpia en base a dades EPA-INE i IBESTAT